

రమణమూర్తి ఇల్లంతా చుట్టాలతో గండరగోళంగా వుంది

ఇంటితో పాటు అతని మనసు కూడా అలాగే దిండరపందరగా వుంది కారణం, ఏడేళ్ళ శ్రీతం పరలోక పాపనం చేసిన తండ్రి పీఠనరసింహాపతారంగారి అబ్దికం మరో రెండు రోజుల్లో జరపబోవడమే!

అయిన పోయిన రెండు సంవత్సరాలు ఆ కార్యక్రమాన్ని ద్వీగుణితో త్యాహంతో, సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా ఖర్చు పెట్టి బంధువుల చేత పెహబాస అనిపించుకున్నాడు కానీ గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు నుంచి కాస్త వెనకడుగు వేసినా ఫర్వాలేదనిపించేలా చేశాడు

కానీ పెరుగుతున్న సంసారం, చాలీచాలని ఊతం, ఎప్పుడూ ఏదో ఒక తప్పనిసరి ఖర్చులతో సతమతమవుతున్న రమణమూర్తి ఈసారి తండ్రి సంవత్సరికాన్ని నిర్వహించటం ఆసాధ్యంగా తోచింది అయినా ఒక్కగానొక్క కొడుకు కావటం వల్ల ఆ వంశంలో అదో ఉన్నత సాంప్రదాయం అనటం చేతా, ఏదో తెప్పలు వడి ఉసారకి ఎలాగో పూర్తి చేయాలని సంకల్పించి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాడు

ప్రతి సంవత్సరమూ వస్తున్న చుట్టరికాల సంఖ్య, ఈ సారి తగ్గించాలనుకుని కూడా మొహమాటానికి పోయి, మాటవడవలసి వస్తుందన్న భయం వల్ల నలుగురక్కర చెల్లెళ్ళతో పాటు, ముఖ్యమైన బంధువుల్ని కూడా ఉత్తరాలు రాసి పిలిపించక తప్పలేదు

దాదాపు పదిహేను మంది వరకూ బయటి వుళ్ళ నుంచి రెండు రోజులు ముందుగానే వచ్చారు ముందుగా రావటమే కాదు, కార్యక్రమం ఆయోజక కూడ రెండు రోజులుండి మరణించిన వారి బ్యాపకాలను మనసం చేసుకుంటూ, ఆయన గొప్పతనాన్ని శ్లాఘిస్తూ అప్పుడు కానీ బంది ఎక్కరు,

అబ్దికానికి ఆయ్యో ఖర్చు తక్కువే అయినా, ఈ బంధువర్గాన్ని అన్నిరోజులూ మేపటానికి ఎన్నో రెట్టు ఎక్కువ ఖర్చు అవుతుంది

ఈ విషయంలో రమణమూర్తి ధార్య అతనితో పోరాడి విఫలమైంది

కొంతకాలం పోయిన తర్వాత గానీ భార్య మాటలు తలకెక్కలేదు అయినా భయం తండ్రి అబ్దికం కొనసం ఖర్చుకి వెనుకాడే స్థితికి రమణమూర్తి చేరాడని అందరూ అనుకుంటారనే వెరవు చేత ఈ సారికి ఎలాగో పూర్తి చేసి తర్వాత సంవత్సరం వీలయితే చేయటం లేకపోతే మానివేయటం చేయవచ్చని నిర్ణయించుకున్నాడు

మొదట్లో అయితే ఈ కార్యక్రమాన్ని బదు రోజుల పాటు నిర్విఘ్నంగా నిర్వహించి మొత్తం పది రోజులు బంధువుల్ని విడిచి చేయించేవాడు

ఆ రోజులు వేరు ఇప్పటిలా ధరలు

క్రొత్తం

మందిపోలేదు. అదిగాక చేతిలో కట్టుం డబ్బులూ అవీ పదివేలు వుండటం వల్ల ధైర్యంగా వుండేది పైగా బాబాయిలూ, మామయ్యలూ తలా ఒక చేయి వేసి తప్పిపడేవారు

ఇప్పుడా తప్పి పడటాలూ, పుణ్యాలూ అంటూ వాటి జోలికి పోక వచ్చి తినేసి వెళ్ళిపోవటం మామూలైపోయింది

రమణమూర్తి ఆఫీసుకివారం రోజులు శిలవు పెట్టాడు.

అతని లీవ్ గ్రాంట్ చేస్తూ అన్నాడు వాళ్ళాఫీసరు, "ఈ రోజుల్లో కూడా" ఇంత చాదస్తం ఏమిటోయి రమణమూర్తి ఏదో సింపిల్ గా ముగ్గురు సన్యాసుల్ని పిలిచి భోజనం పెట్టి పంపే దానికి ఇంత ఆర్కాటం ఏమిటి? మేం అందరం చేయడంలా!" అంటూ మందలించాడు

రమణమూర్తి చూసంగా మాసి లైటకొచ్చేశాడు. పి ఎఫ్ పెట్టి, క్షర్చుకి ఓ వంద రూపాయలు ఆక

చూపించి వదిలేసే వందలు శాక్సన్ చేయించుకున్నాడు

బియ్యం, వప్పులు, వుప్పులు కొని ఇంట్లో వడేశాడు పాత్ర సామాను అప ఆర్డర్ చెసి అడ్వాన్సులు ఇచ్చాడు

అబ్బికం నిర్వహణ కోసం పంతులు గారిని కూడా మాట్లాడి అడ్వాన్సు ఇచ్చివచ్చాడు

ఇంట్లో చుట్టాలతో అతని భార్య మహాలక్ష్మి చాలా బిడీగా వుంది చుట్టాలందరికీ టిఫిన్లు, కాఫిలు భోజనాల ఏర్పాట్లు చూడటంతో నే గంటలు నిముషాలా గడిచిపోతున్నాయి డబ్బు మంచి నీళ్ళులా ఎలా ఖర్చయిపోతూంది ఆమె పట్టించుకోడం లేదు

పట్టించుకుని పోరినా తన నాధుని చెవికెక్కడని ఆమెకి బాగా తెలుసు

అబ్బికం రోజున మరింత హడావిడి! ఆరేళ్ళ క్రితం చనిపోయిన నరసింహావతారంగా రి గురించి, వారి జ్ఞాపకాలను తరచి తరచి చెప్పుకోసాగారు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరుగుతూండగా చనిపోయిన మనిషి మంచితనం సేవాతత్వరతల గురించి ఇలా ఎవరికి తోచినట్లు వాళ్ళు ముచ్చటించుకుంటున్నారు

రమణమూర్తి తల్లి మనసులోని అవేదనని నీటి ధారగా కురిపిస్తుంది కళ్ళ వెంట

ఉదయం ఏడున్నరయిపోయింది రమణమూర్తి బాబాయి, మామయ్య కావల్సిన సామాన్లన్నీ రేడి చేసి కృష్ణా తీరానికి బయలుదేరడానికి సద్దంగా

వున్నారు రమణమూర్తికి ఇదంతా అలవాటయిపోయిన చక్కో! అయినా అతని మనసు అదొలా వెలితిగా వుంది ఎవరూ చూడకుండా పెరట్లోకి వెళ్ళి కళ్ళనీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు

పంతులుగారు ఇంకా రాలేదు పెరట్లో పంటలు చేస్తున్న ఆడవాళ్ళ హడావిడి జానంగా వుంది

రమణమూర్తి మామగారు పంతులుగారి రాక కోసం వీడి గుమ్మంలో ఆరుగుమిద కూర్చుని, ఐదు నిముషాల కోసారి పంతులుగారి తిట్టుకుంటున్నాడు

చూస్తుండగానే పదిన్నరయి పోయింది రమణమూర్తికి కంగారుగా వుంది ఏం చేయాలో తోచటం లేదు

“ఒరేయేమూర్తి! ఓ పక్కన బోజనాల వేళవు తూంది ఎక్కడ పనులక్కడే తగులడాడో! మనం కృష్ణానదికి వెళ్ళిపోయి అక్కడే ఎవరో ఒకరిని చూసుకుందాం వదండి అంటూ అతని బాబాయి బయట కొచ్చి నిలబడ్డాడు

ఇంతలో ఓ చిన్న కుర్రాడు సైకిల్ సుకొచ్చి గుమ్మం ముందు దిగాడు

“మా నాన్న మీకు మంత్రానికి వస్తానన్నాట్టు కదండీ! ఆయనకి ఒంట్లో కులాసాగా లేదు మరెవరినైనా మాట్లాడుకోమని చెప్పమన్నాడు” అంటూ వచ్చినంత వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు.

రమణమూర్తి ఉస్సూరన్నాడు ఈ సమయంలో ఉన్నట్టుండి ఎవరు దొరుకుతారు” అంటూ బాబాయి వైపు చూశాడు నిస్సహాయంగా

“నీకెందుకు నువ్వు వదరా మూర్తి! కృష్ణ ఒడ్డున బోలెడంత మంది! వద వద అంటూ హడావిడి పెట్టాడు

అరగంట తర్వాత మగవాళ్ళంతా కృష్ణా తీరానికి చేరారు నలుగు రైదుగురు పంతుళ్ళు “అబ్బికం దివ్యంగా పెట్టాస్తాం అంటూ ఏళ్ళని చుట్టుముట్టారు

అది చూసి రమణమూర్తి బాబాయి తన మాట నిజమైందన్నట్టు విజయ గర్వంతో చూశాడు అతన్ని.

వారిలో ఓ పండితుడు కాస్త ముందుకొచ్చి, “ఓ, రమణమూర్తి గారా! రంధ్రం మి తండ్రిగారు పోయి అప్పుడే ఏడేళ్ళు దాటాయన్నమాట. మహానుభావుడు.. మనిషి కనిపిస్తే ఎంత ఆత్మీయంగా పలకరించేవారూ!” ఆయన అబ్బికం నేను జరిపిస్తాను వదండి” అంటూ ఇసుకలో అడుగులు ఒత్తి వేస్తూ నడి ఒడ్డుకు దారి తీశాడు.

మంత్రముగ్గుల్లా అందరూ అతన్ని అనుసరించారు

ఫంతులుగారి సలహామీద అందరూ గబగబా నదిలో దిగి తలారా స్నానం చేసి, తడి బట్టలతో వచ్చి కూర్చున్నారు

పంతులుగారు సంచుల్లోంచి, బట్టల్లోంచి పొట్టాలు తీసి విప్పి పరిచి పెట్టాడు.

“ఈ రోజుల్లో పింద ప్రధానాలూ, తర్పణాలు

ఎవరు చేస్తున్నారు చెప్పండి! అంతా వేగమయం అయిపోయింది పోయేవాళ్ళ కంటే పుట్టి వాళ్ళే ఎక్కువ” అంటూ బియ్యం పండిని పెద్ద సైజు ఉండలు చేశాడు

“ఎత్తదేవతల ఆత్మశాంతికి సమర్థుడేమి...” అంటూ “పెద్ద మనసుతో సద్రావ్వాణుడికి బంగారం, వెండి, భూమి, గోదానం, రోజ్జం, ధాన్యాలు ఒపాటిమిటి ఎన్నెన్నో సమర్థించుకునే వారట పూర్వకాలంలో! హుర, రోజులు మారిపోయి ఒక్క నీటి బొట్టుతో సమస్తం సమర్థయామి” అనుకోవటం అలవాటు చేసుకోవల్సి వస్తుంది” అంటూనే కార్యక్రమం జరిపిస్తున్నాడు

“ఆ, నాయనా! రమణమూర్తి! తడిపంచెతో అలా ఈ ముగ్గు దగ్గర కూర్చుని, ఆ కందువా బుజం మిదుగా ముందుకి వేసుకో . అదీ” అన్నాడు

మిగతా వాళ్ళంతా కాస్త దూరంగా కూర్చుని చూస్తున్నారీ కార్యక్రమాన్ని

కానీ రమణమూర్తి మాత్రం విస్మయంతో చూస్తున్నాడు పంతులు. అతన్ని ఇదివరకెక్కడో చూసినట్టుని విస్తుంది అలా అలో చిస్తూనే అతను చెప్పినట్లు పనులన్నీ సర్దుహిస్తున్నాడు యాంత్రికంగా!

ఆ, ఇదిగో ఈ దర్బ ఉంగరాన్ని వేళ్ళకు పెట్టుకో” అంటూ దర్బలను రింగులుగా చుట్టి ఇచ్చాడు

పునరుత్పత్తి: ప్రేతి భావ: మృతకున్న స్వర్గ నావర్తనా ఇదిగో ఈ చెంబులో నీళ్ళు, ఈ పిండాల మీద చల్లి మూడు సార్లు తీర్పం పుచ్చుకో. నైవాత్యా పార లోకికి, బుద్ధి పారుష హినానాం, దీవికాదాత్మ నిర్విఠాః. . నీ తండ్రి పేరు?” అని ఆడిగాడు

చెప్పాడు రమణమూర్తి

ఆ తర్వాత తాత, ముతాతల పేర్లు కూడా చెప్పించుకుని వారి పేర్ల మీద మంత్రాలు చదివి పిండాల మీద నీళ్ళు తమలపాకుతో వదలమన్నాడు అతన్ని.

రమణమూర్తి మనసు మాత్రం పంతులుగారి మిదే వుంది

“సర్వోబ్రహ్మ, వదివ్యంతి... సంప్రాప్తితు కలేయుగే, నైవృంతి మైత్రేయ... శిశ్నాంబర పరాయణా -

ఆ, మి తండ్రిగారి అత్త నీ చుట్టూ, నీవాళ్ళ చుట్టూ పరిభ్రమిస్తూ.. మి, కుటుంబానికి మేలు జరగాలని ఆశిస్తూ, అశీర్వదిస్తూ మీకు మంచి జరిగేట్టు చేయుగాక అంటూ పిండపు ముద్దను దోసిట్లోకి తీసుకోమన్నాడు రమణమూర్తిని.

ఆ తర్వాత దాన్ని నాలుగుదుగులు ముందుకేసి... ఇసుకమీద విస్తరిలో పెట్టమన్నాడు.

రమణమూర్తి అలానే చేశాడు. అందాకా దూరంగా నిలబడి నిశ్చలంగా చూస్తున్న కాకులు విసురుగా వచ్చి పిండపు పక్కన వాలి ముక్కుతో పొడవసాగాయి.

రమణమూర్తి కళ్ళలో నీళ్ళు

వక్రాలంక
పద్యవతి

ఒక్కసారి తండ్రి తలపుకు వచ్చి గుండె బరువెక్కింది అతని బాబాయి, మామయ్య దగ్గరగా వచ్చి భుజం తట్టారు ఓదార్పుగా!

నాయనా! రమణమూర్తి ఇక నీకు తోచిన దానం, దక్షిణ ఇప్పిస్తే నేను శిలపు తీసుకుంటాను అంటూ వచ్చారు పంఖలుగారు

"దానాలు ఏం ఇవ్వగలం చెప్పండి ఇదిగో, దక్షిణ " అంటూ వచ్చేందు రూపాయలు చేతిలో పెట్టారు

ఏమిటి! వచ్చేందు రూపాయలా! శివశివా! ఎంత దుర్మనాలు పూర్వపు రోజుల్లో అయితే ద్వంద్వ దానాలుండేవట అంటే ఏమిటి తెల్సా! సువర్ణం దానం చేస్తే సూర్యులకే ప్రాప్తి! వెండి అయితే చంద్రులకే, కంచు, దాసి దానం చేస్తే కుశేరయోగం, భూదానం చేస్తే మరుజన్మలో చక్రవర్తి జననం, కన్యదానం సుపుత్ర ప్రాప్తి ఇలా దానాలుండేవి అయినా ఈ రోజుల్లో పది రూపాయలు చేతిలో పెట్టి అవే అనుకోండి అంటున్నారు సరే, కాంటో పాటు మనమూ సడవాలి తప్పదుగా! మూర్తి, శృష్టిలో మూడుసార్లు మునిగి, అనక ఇంటికి వెళ్ళు" అంటూ వచ్చారు, పువ్వులు అవీ తీసుకుని లేచి నాలుగుగురులు వెళ్ళారు

రమణమూర్తి కండువా సవరించుకుంటూ సాలిచనగా వెనక నుంచి పంతులుగార్ని చూసి, ఉలిక్కి పడ్డాడు అతని కుడి భుజం మీద పెద్ద పుట్టు మచ్చ

మరునిముషం తేరుకుని వేగంగా అడుగులు వేసి అతన్ని సమీపించి భుజం మీద వెయ్యివేసి తన వైపు తిప్పుకున్నాడు

'సువ్యసారధివి కదూ!' అన్నాడు "అవును, ఇప్పటికీ గుర్తు పట్టావన్న మాట" అన్నాడు నవ్వుతూ

'అదేమిటా! సువ్యసారి? ఇలా బ్రాహ్మణిలా మంత్రాల వ్యాపారం ఏమిటి?' అన్నాడు విస్తుపోతూ రమణమూర్తి "బ్రతుకు తెరువు కొనం! దిగ్గి పూర్తియి పదేళ్ళు

ఈల వేస్తే పలికే తాళాల గుత్తి!

తాళాలు ఒక చోట పెట్టి మిగతా అన్నిచోట్ల వెతకే మతి మరుపు మందభాగ్యుల కొసం పశ్చిమజర్నలిలోని ఒక సంస్థ ఒక చిన్న తాళాల సంచని తయారు చేసింది. ఈల వేస్తే చాలు ఈ సంచని పది మీటర్ల లోపు ఎక్కడ వున్నా పలుకుతుంది చిక్కు ఇట్టే విడిపోతుంది దీనిని తయారు చేసిన సంస్థ 'ఇంసెక్స్' "ఎలక్ట్రానిక్స్ దీని ఖరీదు రు 800 ల నుండి రు 1200ల వరకు ఉంటుంది

(గోబల్)

ఆబ్దికం

కావస్తుంది ఉద్యోగం లేదు కన్నవాళ్ళ మాట పడతక, వారికి భారం కాలేక ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చేశాను ఎన్నో పనులు చేశాను, కాఫీ హాటల్లో కప్పులు కడగటం నుంచి రాత్రిత్వం వరకూ అన్నీ అయిపోయాయి ' ఈ జానెడు పొట్ట కొసం ఎందుకింత తపనో అర్థం కాదు

అందుకే ఏదో ఒక వృత్తి ఉపాధికోసం అలవాటు చేసుకోవాలని తీవ్రంగా ఆలోచించి, చివరికి ఇందులో దిగాను' అన్నాడు సారధి

అలా అంటున్నప్పుడు సారధి కళ్ళలో తడి మెరవటం రమణమూర్తి గమనించక పోలేదు అయినా అన్నాడు, 'సారధి! బ్రతుకు తెరువు కొసం ఈ వృత్తి దొరికిందిట్రా నీకు ఈ వృత్తి తప్పనికాదు నేననేది అసలు మంత్రాలు, ఆచారాలూ వీటి పట్ల సువ్యసారి బద్ధ వ్యతిరేకివి కదా! అందు కంటున్నాను' అన్నాడతను

జీవం లేని నవ్వునవ్వాడు సారధి ' ఏ ప్రవేది కంపెనీలో వ్యూహగానో, మరొకటివైనా చేయచ్చు అడ్డమైన వాకిరి చేయించుకుని

వాళ్ళిచ్చే నాలుగైదు వందలొ సొసారాన్ని ఈదటం నావల్ల కాదు

అతిథి మర్యాదల కొసం, పరువు ప్రతిష్ఠల కొసం ప్రాకులాడుతూ చాలా చాలని ఊతాలతో నానా

కష్టాలు పడే సీదాంటి మధ్య తరగతి మనుషులు, కొకొల్లలు మన దేశంలో ఏళ్ళున్నంత కాలం నా ఈ బ్రాహ్మణత్వానికే ధోకాలేదనిపించింది

బ్రతుకు తెరువు అంటూ నా ప్రవర్తనని సమర్థించుకోడం లేదురా మూర్తి! ఇప్పటికీ నాకి మంత్ర తంత్రాల మీద నమ్మకం లేదు దుఃఖంతో ఇక్కడికి వచ్చేవారిని నాకొచ్చిన నాలుగు మంత్రాలు చదివి కార్యక్రమం నిర్వహించి పంపేస్తాను

మూర్తి! సువ్యసారి అప్పులపాలై ఘనంగా ఆబ్దికం నిర్వహించటం వల్ల నీ తండ్రి ఆత్మ కాంతినుండనుకోడం భ్రమరా! చనిపోయిన మనిషి కొసం మనసంతటితోటి రెండు కన్నీటి బొట్లు కురిపిస్తే అందువల్ల దొరికే కాంతి మరి దేనివల్లా లభ్యంకాదు ఇది నా పాలని" అంటూ ఆగాడు సారధి

రమణమూర్తి అవాళ్ళయి ఏన్నాడు అతని మాటలు మంత్రాలా పని చేస్తున్నాయి

జటిలో ముండి, లుంభితకేళి కాషాయంబర, బహుకృతవేషం, పశ్యన్మపిచ, నరుస్యతి, మూడో ఉదరనిమిత్తం, బహుకృతవేషం

అంటే " అర్థం కానట్టు చూశాడు సారధిని " 'అంటేనా! పొట్ట కొసం పుట్టిదు వేషాలు అని చివరి పదానికీ అర్థం ముందు వాటి అర్థం నాకూ తెలియ అన్నాడు

అంత బాధ, బరువులొనూ నవ్వొచ్చింది రమణమూర్తికి

మరి నే వస్తాను మూర్తి! అన్నట్టు నా విషయం మి బ్రాహ్మణులు వాళ్ళకు చెప్పుకు వారి ఆత్మ గగ్గెలు పెట్టేస్తుంది సారీరా! వస్తాను" అంటూ గమ్యస్థానం లేని జలపాతంలా సాగిపోతున్న సారధిని కన్నీటి దారల మధ్య చూస్తూ నిలబడి బోయాడు రమణమూర్తి

